

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Gabriely Vršanské ve věci žalobce: **P. P.**, bytem „X“, **proti** žalovanému: **Policejní prezident**, Policejní prezidium České republiky, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2013, č. j. PPR-8470-14/ČJ-2009-990131**

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 21. 6. 2013 č. j. PPR-8470-14/ČJ-2009-990131, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele Policie České republiky správy Severočeského kraje ve věcech služebního poměru (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 2. 4. 2007, č. 1422/2007, jímž bylo žalobci podle § 155 a § 156 odst. 1 a 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění účinném do 31. 12. 2007 (dále jen „služební zákon“) přiznáno odchodné ve výši 202.782,- Kč za výkon služby v trvání 28 roků ve služebním poměru v souvislosti se skončením služebního poměru žalobce ke dni 31. 3. 2007.

Žalobce proti napadenému rozhodnutí namítal, že žalovaný opakovaně nesprávně zjistil výši hrubého služebního příjmu pro účely stanovení odchodného, ačkoli předchozí rozhodnutí žalovaného v téže věci č. 869 ze dne 12. 7. 2007 bylo zrušeno pravomocným rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 8 Ad 6/2010-47, pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a z nedostatku důvodu rozhodnutí. Žalobce vytýkal napadenému rozhodnutí, že je odůvodněno téměř shodně jako předchozí rozhodnutí č. 869

zrušené shora uvedeným rozsudkem Městského soudu v Praze, a že se žalovaný odvolává na právní předpisy, k nimž je služební zákon v poměru speciality.

Žalobce argumentoval zejména tím, že hrubý služební příjem je tvořen nejen složkami podle § 113 služebního zákona, ale i dalšími složkami označovanými jako příplatky, které vyplývají z ustanovení § 112, § 126 a § 132 služebního zákona, mezi které patří zejména odměna za služební pohotovost, příplatky za službu v sobotu, neděli a o svátcích. Ve vztahu k započitatelnosti odměny za služební pohotovost do příjmů rozhodných pro výsluhové nároky žalobce odkázal na ustanovení § 165 odst. 2 služebního zákona, které taxativně vymezuje doby, které se nezapočítávají do výsluhových nároků, kde rovněž není odměna za služební pohotovost výslovně uvedena. Žalobce závěrem svého podání argumentoval tím, že do služebních příjmů příslušníků jiných sborů např. HZS ČR jsou shora uvedené příplatky započítávány. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud bez jednání zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k novému řízení a rozhodnutí, při němž bude žalovaný vycházet ze zdanitelných položek hrubého služebního příjmu za rok 2006.

Žalovaný ve svém vyjádření shrnul námitky žalobce a trval na tom, že výše odchodného byla stanovena řádně na základě ustanovení § 155, § 156 a § 166 služebního zákona. Žalovaný uvedl, že pro účely výsluhových nároků se za měsíční služební příjem, dle ustanovení § 166 odst. 1 služebního zákona považuje průměrný hrubý služební příjem poskytovaný za předchozí kalendářní rok. Žalovaný odkázal na systematiku služebního zákona a na ustanovení § 113 služebního zákona, ze kterého je dle jeho názoru naprosto zjevné, že odměna za služební pohotovost netvoří součást služebního příjmu, neboť není součástí uvedeného taxativního výčtu. Poukázal na to, že odměna za pracovní pohotovost je ve služebním zákoně řešena samostatně ustanovením § 126, toto vyplývá i z účelu této odměny, neboť tato není poskytována za výkon služby, ale za omezení spojená s připraveností na tuto službu v rámci nařízené služební pohotovosti. Stejně tak není služebním příjmem např. náhrada cestovních výdajů. Dle žalovaného byly důvody rozdílu výše měsíčního služebního příjmu pro účely stanovení odchodného a průměrnému příjmu zjištěných z „výplatních pásek“ dostatečně vysvětleny, napadené rozhodnutí je proto přezkoumatelné. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce vyslovil k výzvě soudu s tímto postupem souhlas a žalovaný nesdělil v soudem stanovené lhůtě svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli účastníci byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.

Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného

rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

V inkriminované věci je nesporné, že žalobce dne 2. 2. 2007 požádal podle § 42 odst. 1 písm. m) služebního zákona, o propuštění ze služebního poměru příslušníka Policie ČR a jeho služební poměr skončil ke dni 31. 3. 2007. Rozhodnutím ředitele Policie České republiky správy Severočeského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 2. 4. 2007, č. 1422/2007, mu bylo podle ustanovení § 155 a § 156 odst. 1 a 2 služebního zákona přiznáno odchodné ve výši 202.782,- Kč za výkon služby v trvání 28 let, když za základ pro výpočet průměrného měsíčního příjmu byl použit hrubý služební příjem za kalendářní rok 2006, který činil 33.797,- Kč. Naproti tomu průměrný hrubý měsíční příjem za předchozí tři roky činil 31.200,- Kč, tedy částku pro žalobce méně výhodnou. Pro stanovení odchodného žalobce proto byla použita částka 33.797,- Kč, jejíž šestinásobek pak činí 202.782,- Kč.

Podle ustanovení § 156 služebního zákona činí základní výměra odchodného 1 měsíční služební příjem a za každý další ukončený rok služebního poměru se zvyšuje o jednu třetinu tohoto příjmu. Nejvyšší výměra odchodného činí šestinásobek měsíčního služebního příjmu.

Podle ustanovení § 165 odst. 1 služebního zákona je dobou rozhodnou pro výsluhové nároky doba trvání služebního poměru a doby započtené ke dni účinnosti tohoto zákona nebo při přijetí do služebního poměru podle § 224.

Podle ustanovení § 165 odst. 2 služebního zákona se do doby rozhodné pro výsluhové nároky nezapočítává doba a) zařazení v neplacené záloze, s výjimkou zařazení v této záloze z důvodu čerpání mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené poskytnuté příslušníkovi v rozsahu, v němž je příslušníci poskytována mateřská dovolená, a zvolení do funkce v odborové organizaci, b) neschopnosti ke službě, po kterou nenáleží služební příjem ve zvláštních případech, nebo nemocenské, c) zproštění výkonu služby, jestliže příslušníkovi nebyl doplacen rozdíl, o který byl jeho služební příjem zkrácen, a d) výkonu vazby a trestu odnětí svobody, s výjimkou případů, kdy měl příslušník podle zvláštního právního předpisu nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě nebo trestu odnětí svobody.

Podle ustanovení § 166 odst. 1 služebního zákona se za měsíční služební příjem pro účely stanovení výše výsluhových nároků považuje průměrný hrubý služební příjem poskytovaný za předchozí kalendářní rok přede dnem skončení služebního poměru příslušníka. Jestliže služební poměr skončil posledním dnem kalendářního roku, zjišťuje se průměrný hrubý měsíční služební příjem z tohoto kalendářního roku. Trval-li služební poměr po dobu kratší než 1 rok, zjišťuje se průměrný hrubý měsíční služební příjem z celé doby trvání služebního poměru. Je-li to pro příslušníka výhodnější, zjišťuje se průměrný hrubý služební příjem za předchozí 3 kalendářní roky.

Za stěžejní pro danou věc soud považuje výklad ustanovení § 166 odst. 1 služebního zákona účinného v době vzniku nároku na přiznání odchodného.

Podle § 113 služebního zákona (část osmá, hlava II) tvoří služební příjem příslušníka pouze tyto vyjmenované položky: základní tarif, příplatek za vedení, příplatek za službu

v zahraničí, zvláštní příplatek, osobní příplatek a odměna. Odměnou je přitom míněno jednorázové plnění specifikované v ustanovení § 123 služebního zákona (za splnění mimořádného nebo zvlášť významného služebního úkolu, splnění naléhavých služebních úkolů za nepřítomného příslušníka nebo dosavadní výkon služby při dovršení 50 let věku), nikoli odměna za služební pohotovost. Ustanovení § 124 a § 125 služebního zákona určují, v jakých zvláštních případech ještě má příslušník nárok na poskytnutí služebního příjmu (např. za službu přesčas).

Odměnu za služební pohotovost upravuje služební zákon rovněž v části osmé, kde je jí věnována hlava IV, konkrétně ustanovení § 126. Jeho odstavec třetí říká, že příslušník má nárok na služební příjem za výkon služby v době služební pohotovosti. Odměna za služební pohotovost mu v takovém případě nenáleží.

Při posuzování důvodnosti žalobních námitek je třeba vyjít ze systematiky služebního zákona, z níž je zřejmé, že jednotlivé složky služebního příjmu jsou stanoveny výlučně v části osmé nazvané Služební příjem a odměna za služební pohotovost, v hlavách II a III. Jiná peněžitá plnění poskytovaná příslušníkovi podle ostatních ustanovení služebního zákona, popřípadě podle jiného právního předpisu nelze za služební příjem, respektive jeho složky považovat. Je zřejmé, že sám zákonodárce v názvu osmé části zákona odlišil služební příjem od odměny za služební pohotovost, tj. odměna za služební pohotovost nemůže být nazírána jako součást služebního příjmu. Taxativní výčet složek služebního příjmu je obsažen v ustanovení § 113 služebního zákona, mezi těmito složkami rovněž není uvedena odměna za služební pohotovost.

Právní úprava odměny za služební pohotovost je provedena samostatně (ve smyslu odděleně od úpravy složek služebního příjmu) v hlavě IV části osmé služebního zákona. Systémové vyčlenění odměny za služební pohotovost z úpravy služebního příjmu přitom odráží charakter této odměny, která není peněžním plněním za výkon služby, ale peněžním plněním majícím povahu kompenzace za omezení spojená s povinností příslušníka být ve vymezenou dobu na určitém místě (na službě nebo na jiném určeném místě, z něhož bude „dosažitelný“) připraven na základě povolání vedoucím příslušníkem službu konat. I v případě služební pohotovosti může být příslušníku poskytnut služební příjem avšak pouze, je-li v době, kdy je mu pohotovost nařízena, skutečně k výkonu služby povolán. Za takovýto výkon služby mu pak náleží služební příjem za službu přesčas, který se pak samozřejmě do výsluhových nároků započítává, současně je ale vyloučeno, aby za stejnou dobu obdržel příslušník také odměnu za služební pohotovost (srov. § 126 odst. 3 služebního zákona). Z provedeného výkladu pak logicky vyplývá závěr, že o služebním příjmu a odměně za služební pohotovost pojednává služební zákon separátně, neboť jeden nárok není součástí druhého a nelze je směšovat. Tento závěr vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 8/2013 – 26.

Pokud žalobce vyvozoval svůj závěr o tom, že služební příjem je tvořen i odměnou za služební pohotovost ze znění ustanovení § 112 služebního zákona, pak s touto argumentací se soud ztotožnit nemohl. Je nezbytné zdůraznit, že ustanovení § 112 je obecným ustanovením části osmé, tvoří její hlavu I a je obecným východiskem výkladu následujících ustanovení této části zákona. Ze znění ustanovení § 112 odst. 1 služebního zákona nelze vyvozovat nic dalšího než že příslušník má nárok na služební příjem za výkon služby a v dalších zákonem stanovených případech, kdy službu nevykonává (např. za dobu čerpání dovolené nebo služebního volna s poskytnutím služebního příjmu). Zákon zde obecně definuje, že za

služební příjem se považují peněžitá plnění poskytovaná příslušníkovi bezpečnostním sborem ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem, tj. odkazuje na následující konkrétní úpravu. Takto obecně stanovená pravidla zpravidla nejsou sama o sobě aplikovatelná, proto je nelze vykládat samostatně (jak činí žalobce ve svém podání), ale ve vzájemné souvislosti s následujícími ustanoveními této části zákona.

Soud musel rovněž odmítnout závěr žalobce o tom, že z ustanovení § 165 odst. 1, 2 služebního zákona vyplývá, že odměna za služební pohotovost je součástí služebního příjmu, neboť tato odměna není uvedena mezi výčtem dob, které nejsou započítávány do doby rozhodné pro výsluhové nároky. Ze znění tohoto ustanovení (viz výše) je zřejmé, že jeho účelem bylo odhlédnout při stanovení výše výsluhových nároků od doby, po kterou příslušníku nebyl poskytován služební příjem (např. namísto toho pobíral dávky nemocenského pojištění nebo byl zařazen v záloze neplacené např. po dobu rodičovské dovolené, atd.) tak, aby vypočtená částka průměrného hrubého služebního příjmu neklesala (z důvodu pracovní neschopnosti, čerpání rodičovské dovolené atd.). Na posouzení této věci však zmíněné pravidlo nemá žádný vliv, neboť služební příjem nebyl krácen o odměnu za služební pohotovost, když, jak bylo popsáno výše, tato odměna mezi složky služebního příjmu nespadá.

Na podporu svého názoru, že odměna za služební pohotovost je součástí hrubého služebního příjmu, z něhož se vypočítává odchodné, žalobce uvedl, že hrubý služební příjem musí být tvořen všemi zdanitelnými položkami, neboť jinak by se o hrubý příjem fakticky jednat nemohlo. K tomu soud uvádí, že smysl a účel právní úpravy v zákoně o daních z příjmů a ve služebním zákoně je odlišný a každý z těchto předpisů vychází z jiné koncepce. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, vymezuje mimo jiné pojem daně z příjmů fyzických a právnických osob, jakož i případy osvobození od daně z příjmů, kdežto služební zákon upravuje veškeré náležitosti služebního poměru jeho příslušníků. Příjem ve smyslu zákona o daních z příjmů a „průměrný hrubý služební příjem“ ve smyslu § 166 odst. 1 služebního zákona jsou odlišné pojmy.

Pokud žalobce vytýkal napadenému rozhodnutí, že je odůvodněno téměř shodně jako předchozí rozhodnutí zrušené rozsudkem Městského soudu v Praze a že se odvolává na jiné právní předpisy, k nimž je služební zákon v poměru speciality, soud k této námitce uvádí, že žalovaný odstranil vady odůvodnění způsobující nesrozumitelnost předchozího rozhodnutí a pro účely výpočtu odchodného (a toto vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačně) v inkriminovaném případě správně použil služební zákon účinný v době vzniku nároku žalobce na odchodné, tj. ke dni skončení služebního poměru. Část odůvodnění rozhodnutí žalovaného, v níž je odkazováno na předchozí právní úpravu žalovaný uvedl na základě právního názoru vysloveného Městským soudem v Praze v rozsudku č. j. 8 Ad 6/2010 - 47-51 ze dne 4. 6. 2013, kterým mu bylo uloženo zabývat se námitkou žalobce spočívající v tom, že odměna za služební pohotovost byla dle právní úpravy do 31. 12. 2006 součástí služebního příjmu. Tímto žalovaný doku;mentoval, že ani použití předchozí právní úpravy by nebylo pro žalobce příznivější. V této souvislosti soud pouze konstatuje, že zákon ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, upravoval odchodné v ustanovení § 114 odst. 1 tak, že základní výše odchodného činí částku ve výši posledního hrubého služebního příjmu a zvyšuje se za každý další ukončený rok služebního poměru o jednu třetinu hrubého měsíčního služebního příjmu, není-li dále stanoveno jinak. Podrobná úprava týkající se nároků souvisejících se skončením služebního poměru pak byla provedena

vyhláškou MV č. 287/2002 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti služebního poměru příslušníků Policie České republiky, která v ustanovení § 76 odst. 1 definovala poslední hrubý měsíční služební příjem policisty jako služební příjem, který mu náležel před skončením služebního poměru v rozsahu složek služebního příjmu stanovených pevnou měsíční výměrou. Do posledního hrubého měsíčního služebního příjmu se započítává průměrný měsíční úhrn jeho proměnlivých složek a odměn, které náležely policistovi v kalendářním roce, jenž předcházel dni skončení jeho služebního poměru. Skončí-li služební poměr policisty posledním dnem kalendářního roku, zjišťuje se měsíční průměr proměnlivých složek služebního příjmu a odměn z tohoto kalendářního roku. V ustanovení § 76 odst. 4 shora uvedené vyhlášky jsou taxativně vyjmenovány složky služebního příjmu stanovené pevnou měsíční výměrou podle odstavce 1, kterými jsou platový tarif, osobní příplatek, příplatek za vedení, příplatek za zastupování, hodnostní příplatek a zvláštní příplatek. V ustanovení § 76 odst. 5 shora uvedené vyhlášky jsou taxativně vyjmenovány složky stanovené proměnlivou měsíční výměrou podle odstavce 1, kterými jsou příplatek za službu v noci, příplatek za službu v sobotu a neděli, služební příjem za službu ve svátek, příplatek za dělenou směnu a služební příjem za službu konanou nad základní dobu služby. Je tedy zřejmé, že ani dle předchozí právní úpravy nebyla do služebního příjmu rozhodného pro stanovení výše odchodného zahrnuta odměna za služební pohotovost. Pakliže z podané žaloby nikterak nevyplývá, že by žalobce brojil proti tomu, že do hrubého měsíčního služebního příjmu rozhodného pro stanovení výše jeho odchodného nebyly zahrnuty další konkrétní peněžní plnění, soud se dále těmito nezabýval.

Nekonkrétní námitku žalobce, že do služebních příjmů příslušníků jiných sborů např. HZS ČR jsou shora uvedené příplatky, včetně odměny za služební pohotovost započítávány, soud odmítl jako irelevantní, neboť byť by se tato námitka ukázala pravdivou, nemohl by mít postup jiného správního orgánu sám o sobě vliv na posouzení zákonnosti rozhodnutí žalovaného. Soud na tomto místě zdůrazňuje, že předmětem řízení v projednávané věci je výlučně přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2013 a nemohou jím být rozhodnutí jiných správních orgánů byť v obdobných věcech, proti kterým žalobce žalobu nepodal.

Z výše uvedených důvodů soud argumentaci žalobce, že mu byl nesprávně vypočten měsíční služební příjem, který je podkladem pro výpočet odchodného neshledal důvodnou. Správní orgán prvního stupně i žalovaný postupovali zcela v souladu se zákonem, když pro účely výpočtu průměrného hrubého služebního příjmu vycházeli pouze z úhrnu hrubých služebních příjmů poskytnutých podle ustanovení hlavy II a III části osmé služebního zákona. Z potvrzení o mzdě žalobce, který je součástí spisového materiálu, vyplývá, že průměrný měsíční služební příjem žalobce činil skutečně částku 33.797,- Kč (složky: tarifní plat, zvl. přípl. rizikový, hodnostní přípl., osobní přípl., přesčas. mzda, přípl. přesčas 25%, přípl. přesčas 50%, přípl. práce v So+Ne), odchodné pak v souladu s ustanovení § 156 služebního zákona činilo šestinásobek měsíčního služebního příjmu, tedy celkem částku ve výši 202.782,- Kč.

Na základě shora uvedeného právního posouzení žalobních námitek žalobce dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci

úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 21. září 2015

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová